



Mødet den 23. Septbr. 1909.

Fraværende: Paulli og Samuelsen.

1. (J. Nr. 249—1909). **Overligningskommissionens Nedsættelser** i Hovedligningen for 1909—10.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 23¹¹—1909). Beretning om **Fattigvæsenet** i 1908—09.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 23¹⁰—1909). Beretning om **Alderdomsunderstøttelsen** i 1908—09.

Til Efterretning.

4. (J. Nr. 22^{4, 8, 9 og 5}—1909). Indenrigsministeriets Approbation paa **Købekontrakterne** med Murermester I. P. Petersen, Tømrermester Arnoff Thomsen, Redaktionssekretær Gjerløv samt Enkefru Heide og Overretssagfører Langballe.

Til Efterretning.

5. (J. Nr. 44—1909). Skrivelse fra Justitsministeriet vedrørende Forslaget til den ny **Bygningsvedtægt** (Se Side 160):

»Det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 3. f. M. hertil indsendte ændrede Udkast til en Bygningsvedtægt for Aarhus Købstad giver Justitsministeriet Anledning til at udtale følgende:

ad § 3. Da det af det af Byraadet om denne Paragraf udtalte fremgaar, at der med den af dette foreslaaede Affattelse af Paragrafens 2. Stk., 2. Punktum, tilsigtes udtalt det samme, som Ministeriet har ønsket fastslaaet gennem

den af dette henstillede Redaktion af Bestemmelsen, vil der formentlig fra Byraadets Side intet kunne indvendes imod, at der for at tydeliggøre Meningen foretages de Ændringer, at Ordet »ufuldført« udgaar, og at der efter Ordet »bortfalden« indsættes »forsaavidt angaar de Gader, der endnu ikke ere anlagte«, hvorfor det henstilles, at dette sker.

ad § 30. I 1. Stk. maa Ordene »uvildig Mand« rettes til »uvildig sagkyndig«.

ad § 37. I 2. Linie staar § 37 i Stedet for § 36.

ad § 40. Det henstilles, at Ordet »Naboen« i 3. Stykkes sidste Linie ombyttes med Ordet »ham«, hvorved Misforstaaelse udelukkes.

Endelig maa der til Vedtægtens Slutningsbestemmelse om Metermaal føjes Ordene »forsaavidt angaar fremtidige Indretninger«.

Ministeriets Ændringer tiltraadtes.

6. (J. Nr. 238—1909). Til Erklæring forelaa følgende Forespørgsel fra Bygningskommissionen til Justitsministeriet vedrørende **Lysaabninger i Brandgavle**:

»I Anledning af, at en Ejer af en Ejendom her i Byen har anmodet om Tilladelse til i en Brandgavl at indsætte Lysaabninger i Loftsetagen, 5 Aabninger, der er $1\frac{1}{8}$ Alen brede og $1\frac{3}{4}$ Alen høje, har Brandkommissionen udtalt, at den ikke har noget imod, at saadanne Aabninger anbringes, naar de lukkes med $\frac{1}{4}$ " tykt Traadglas.

Da der utvivlsomt vil fremkomme lignende Andragender, naar dette tillades, tillader Kommissionen sig herved at forespørge, om 1. Stk. i § 8 i Bygningsloven af 30. December 1858 giver Bygningskommissionen Ret til at tillade saadanne Aabninger, naar de lukkes paa forsvarelig Maade, uanset at 3. Stykke i § 21 i Vedtægt for Aarhus Købstads Bygningsvæsen af

27. September 1895 kun tillader Lysaabninger, der ikke ere over 12 " i Firkant«.

Det vedtoges at henvise til Bygningskommissionens saalydende Erklæring:

»Bygningskommissionen har vedtaget at udtale, at den anser det for rigtigt, at de ommeldte Tilladelser meddeles, men kun har været i Tvivl om, hvorvidt Kommissionen havde Ret til at give disse Tilladelser, eller om der i hvert enkelt Tilfælde skulde søges Dispensation fra Vedtægtens § 21 hos Justitsministeriet«.

7. (J. Nr. 45—1909). Skrivelse fra Justitsministeriet vedrørende Byraadets Forslag til Bestemmelser angaaende **Beværtningslokalers Indretning:**

»Ved at tilbagesende det med Hr. Kammerherrens Skrivelse af 17. Juli d. A. hertil indsendte, af Aarhus Sundhedskommission udarbejdede og af nævnte Kjøbstads Byraad vedtagne Forslag til Tillæg til den under 6. Maj 1901 udfærdigede Sundhedsvedtægt for Aarhus Kjøbstad, indeholdende Regler for Beskaffenheden og Indretning af Beværtningslokaler, skal man, idet man vedlægger en fra Sundhedsstyrelsen indhentet Erklæring af 12. f. M., hvori samme i Tilslutning til Stadslægen i Aarhus blandt andet fremsætter Ønske om, at der i Forslaget foretages følgende Ændringer:

ad § 2, 4. Stk.: Tallet 9 bør ændres til 10,

ad § 2 c: I 2. Linie bør Kommaet efter »Kældere« udgaa,

ad § 3, 3. Linie: Istedetfor »utilbørlig« bør skrives »tilbørlig«,

anmode om, at Sagen paany maa blive forelagt for Byraadet.

J. C. Petersen fandt det lovlig haardt at forlange Loftshøjden sat til 10 i Stedet for 9 Fod.

Saavel Byraad som Sundhedskommission og det for Sagen nedsatte Byraadsudvalg havde været enig om at anse 9 Fod for passende, og Sundhedskommissionen havde i Henhold hertil i den senere Tid stillet Fordring om denne Højde i Beværtningslokaler.

For ny Lokaler, der maatte blive indrettet, havde Bestemmelsen om 10 Fods Højde intet at sige, men for de i de senere Aar indrettede Lokaler med 9 Fods Højde vilde Fordringen virke meget haardt, idet de efter 10 Aars Forløb maatte forandres. Der fandtes i Byen ialt 175 Beværtningslokaler, hvoraf kun de 31 havde en Loftshøjde af 10 Fod og derover, saa ikke mindre end 144 af disse Lokaler skulde kasseres om 10 Aar, hvis Ministeriets Ændring blev vedtaget. Han skulde derfor foreslaa, at man blev staaende ved de 9 Fod og prøvede, hvad Ministeriet sagde dertil.

Formanden saa intet til Hinder for at henstille til Ministeriet, at de 9 Fod fastholdtes.

Simonsen syntes ikke, der var nogen egentlig Grund til at blive staaende ved de 9 Fod, da Fordringen om 10 Fods Loftshøjde absolut ikke var ubillig, naar Hensyn toges til, at Fristen var sat til 10 Aar.

I den Tid vilde det sikkert være muligt for Beværterne at tjene saa meget, at Udvidelsen kunde foretages

Jacobsen tvivlede meget om, at de paagældende Beværtere i 10 Aar kunde tjene det, som Omforandringen til 10 Fods Højde vilde koste; men selv om dette vilde være Tilfældet, maatte man være klar over, at Loftshøjden for mange Ejendommers Vedkommende ikke kunde forøges. Med 9 Fods Højde kunde Lokalerne desuden blive nogenlunde luftige, særlig naar de øvrige ny Bestemmelser traadte i Kraft, saa han skulde henstille, at man fastholdt denne Højde.

Mikael Johansen sluttede sig til Hr. J. C. Petersens Forslag og fremhævede, at selve Ejendommene vilde tabe i Værdi, hvis Fordringen om 10 Fods Loftshøjde blev fastholdt.

Det vedtoges at henstille, at Tallet 9 i § 2, 4. Stykke bibeholdes. De to andre Ændringer tiltraadtes.

8. (J. Nr. 3^s—1909). Indstilling om **Efterbevilling** af Overskridelser i Kommunehospitalets Regnskab. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

9. (J. Nr. 3^s og 4—1909). De foreliggende Indstillinger om **Efterbevilling** af Overskridelser i Fattigvæsenets og Alderdomsunderstøttelsens Regnskaber overgik til 2. Behandling.
10. (J. Nr. 246—1909). Andragende fra Trøjborg Grundejerforening om at Arbejdet med Indretning af **Kloaksystemet for Vandklosetter** maa blive paa-begyndt.

Magnus Nielsen erindrede om, at der i Forslaget til Indførelse af W. C. var sat som Betingelse for Lægning af Dykledningen fra Saltensbæk, der skulde føre Afløbet fra Trøjborgkvarteret, at der i dette skulde tegnes 250 W. C. Trøjborg Grundejerforening havde arbejdet meget ihærdigt for Tegningen, men med et ret magert Resultat, idet der kun var tegnet 82 Installationer samt garanteret Afgiftsbetaling for andre 83.

Selv om man foruden de 82 tegnede W. C. regnede med 42 W. C. i Skolen i Finsensgade, kom man altsaa kun op til knap Halvdelen af det stipulerede Antal, men da Brolægningsudvalget havde den Opfattelse, at det resterende Antal W. C. vilde blive tegnet, naar Arbejdet med Dykledningen blev paabegyndt, og at i hvert Fald samtlige Arealafgifter vilde blive tegnet, naar Dykledningen var en Kendsgerning, skulde det dog indstille, at

Anlægget blev paabegyndt i Foraaret 1910, saa det kunde være tilendebragt i 1912.

Simonsen var ikke overrasket over det tarvelige Resultat af Tegningen, der trods den sikkert ihærdige Agitation ganske svarede til hans Forventning. Som det var gaaet paa Trøjborg, vilde det sikkert gaa over hele Byen. Man læste mellem Linierne, at de 82 kun nødig var gaaet med, og at de ikke vilde have tegnet sig, hvis Byraadet havde gennemført en sanitær Overgang til W. C. Systemet. De, der havde tegnet, var ret velstillede Folk, der ikke vilde blive ved at køre med det nuværende System, men de mindre velstillede havde ikke Raad, saa det var naturligt, at Tegningen ikke havde fundet større Tilslutning. Paa Lejligheder til op imod en 300 Kr. vilde W. C. nemlig ikke faa nogen Betydning, da saadanne Lejligheders Beboere mere saa paa Billigheden end paa Bekvemmeligheden. Han kunde ikke se rettere, end at man lige saa godt kunde begynde paa Arbejdet, uanset hvor mange W. C. der var tegnet. Ogsaa af Hensyn til at skaffe Arbejde kunde han anbefale Paabegyndelsen. Renovationsspørgsmaalet var man imidlertid ikke færdig med, da man næppe kunde springe lige fra den nuværende Ordning til W. C. Systemet.

Mikael Johansen takkede Udvalget, fordi det stillede sig imødekommende overfor Andragerne. Han forespurgte, om Forarbejderne ikke kunde paabegyndes straks, saa Anlægget kunde blive færdigt i Løbet af den kommende Sommer, for det var vel ikke Meningen, at Arbejdet skulde vare i 2 Aar.

Magnus Nielsen oplyste, at de 2 Aar var den Frist, Grundejerne havde at vælge mellem de forskellige Betalingsformer, og at Anlægget næppe kunde tage lang Tid.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 244—1909). Den foreliggende Indstilling fra Skoleudvalget om **Opslag af et Lærerindeembede** vedtoges.
12. (J. Nr. 245—1909). Efter Indstilling fra Skoleudvalget vedtoges det at stille det ved Skolemulkter i 1908 indkomne Beløb 420 Kr. 77 Øre plus Renter 7 Kr. 47 Øre til Raadighed for Foreningen »**Kunsten i Skolen**« til Indkøb af Billeder til Ophængning i Skolerne.
13. (J. Nr. 248—1909). Regnskab over Udgiften ved Opførelsen af **Borgerskolen i Finsensgade**.

Jakob Jensen forelagde Regnskabet, der udviste, at Skolens Opførelse havde kostet 350716 Kr. 34 Øre. Den budgetterede Overslagssum var overskredet med 17616 Kr. 34 Øre, hvoraf den væsentligste Del, omtrent 12000 Kr., faldt paa Varmeapparatet og hidrørte fra, at der var foregaaet en vældig Stigning paa Prisen for Jernvarer i Tiden mellem Udarbejdelsen af Overslaget og Arbejdets Udførelse. Endelig var Overslagssummen for Inventar overskredet med 8094 Kr. Overslaget omfattede nemlig kun Montering af de $\frac{2}{3}$ af Lokalerne, men den store Tilgang af Børn til Skolen gjorde det nødvendigt, at alle Lokalerne blev møblerede. Hvis dette Beløb blev trukket fra, vilde der altsaa i Virkeligheden være en Besparelse paa hele Bygningen af godt 2000 Kr., og det viste sig derved, at Overslaget til denne Bygning var ganske nøgternt.

Regnskabet godkendtes.

14. (J. Nr. 253—1909). Efter Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse vedtoges det at benævne den ny Vej gennem Marselisborg Have »**Marselisvej**«.
15. (J. Nr. 10⁵—1909). Til Byraadets Repræsentanter i A/S »**Aarhus Teater**«s **Repræsentantskab** genvalgtes Jakob Jensen, Moustén og Samuelson og

valgtes J. C. Petersen og Rahr i Stedet for Konsul Drescher og Etatsraad Filtenborg.

16. (I. Nr. 218—1909). Valg af en **Vurderingsmand** og en Suppleant i Henhold til Lov Nr. 103 af 1906 om Ejendomsskyld.

Formanden meddelte, at Tømrmester Bendixen ikke ønskede at vælges som Suppleant, og at Snedkermester Clemmensen, der i sidste Møde var blevet valgt til Vurderingsmand, ikke var boddende i Byen.

Mikael Johansen foreslog at genvælge Tømrmester Bendixen som Vurderingsmand og at vælge Snedkermester Holmbo-Rasmussen som Suppleant.

Jakob Jensen kunde godt tiltræde Hr. Mikael Johansens Forslag om at genvælge Tømrmester Bendixen til Vurderingsmand, men vilde til Suppleant foreslaa Murermester Søren Rasmussen, Hans Brogesgade Nr. 18.

Mikael Johansen frafaldt sit Forslag om at vælge Holmbo-Rasmussen.

Tømrmester Bendixen valgtes til Vurderingsmand i Stedet for Snedkermester Clemmensen. Til Suppleant valgtes Murermester S. Rasmussen, Hans Brogesgade Nr. 18, i Stedet for Bendixen. (Se Side 201).

17. (J. Nr. 22¹⁰—1909). Den foreliggende **Købekontrakt** med Murerne A. P. og M. Andersen angaaende en Byggegrund ved Læssøgade godkendtes.
18. (J. Nr. 252—1909). Den foreliggende Indstilling fra Skoleudvalget om Installation af **Vandklosetter i Borgerskolen i Finsensgade** vedtoges.

